

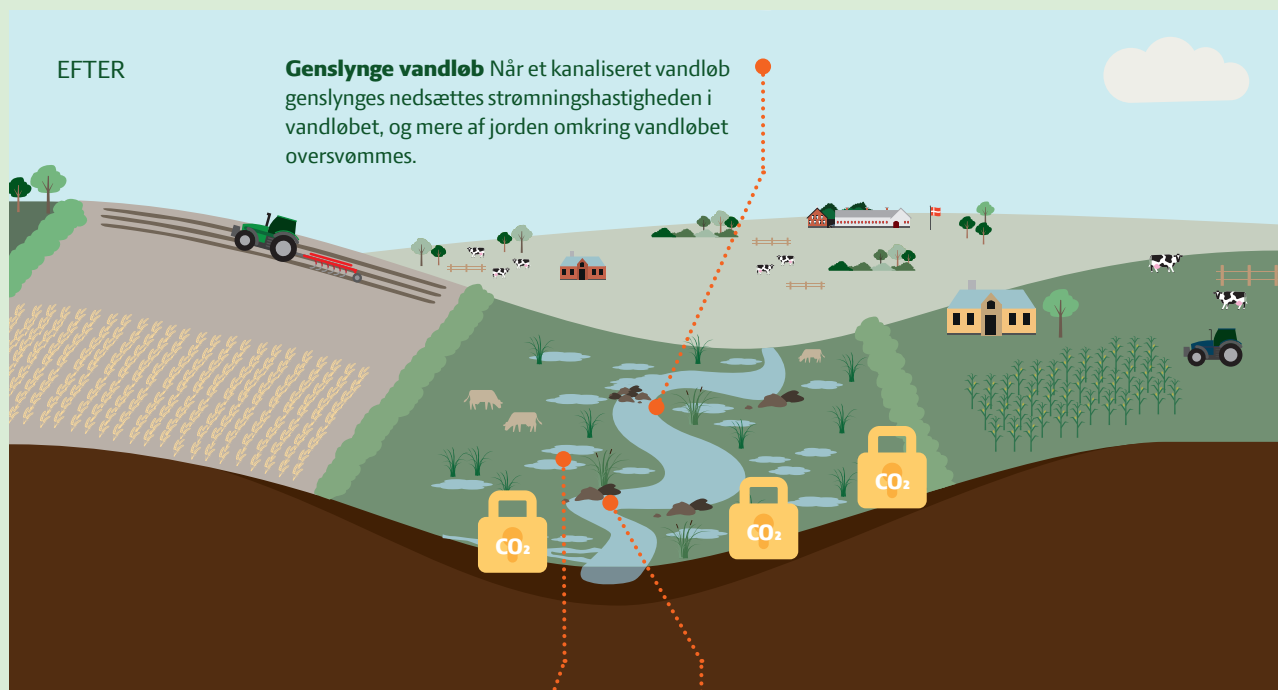
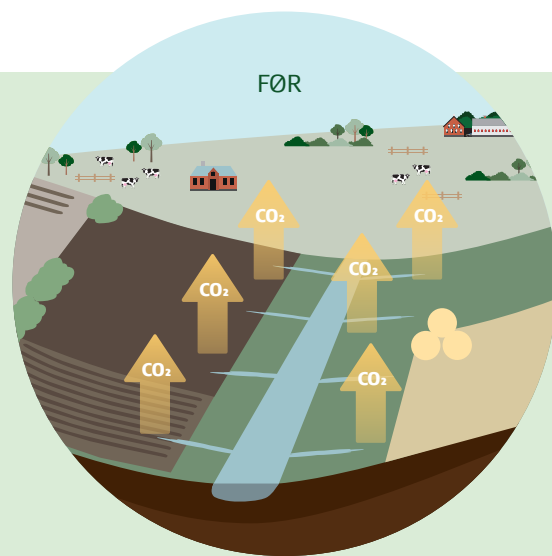
Fakta om **LAVBUND**

Hvorfor udtager man kulstofrig landbrugsjord?

- Dyrket, kulstofrig jord bidrager betydeligt til landbrugets klimaudledning, og derfor spiller udtagning af kulstofrig landbrugsjord en afgørende rolle, når det handler om at indfri målet om at nedbringe Danmarks udledning af CO₂ med 70 % i 2030.
- Med regeringens "Aftale om et Grønt Danmark" er ambitionen at 140.000 ha kulstofrige jorder inkl. randarealer skal udtages inden 2030 for at klimamålet kan nås.

Sådan fungerer et lavbundsprojekt

- Når kulstofrig tørvejord drænes, bliver jorden iltrig, og organisk materiale nedbrydes så CO₂ frigives.
- For at undgå frigivelse af CO₂ skal jorden vandmættes, så nedbrydningen af kulstof forhindres, og frigivelsen af CO₂ minimeres. For at vådlægge jorden benyttes en række hydrologiske tiltag – læs mere om de mest gængse tiltag i lavbundsprojekter i figuren.
- En vådlægning af kulstofrig landbrugsjord kan give en reduktion på 10-40 ton CO₂ pr. ha pr. år.

Genslynge vandløb Når et kanaliseret vandløb genslynkes nedsættes strømningshastigheden i vandløbet, og mere af jorden omkring vandløbet oversvømmes.

Lukke grøfter/ødelægge dræn Når grøfter lukkes og dækkes til med jord og/eller dræne ødelægges nede i jorden, vil vandet stuve op i den omkringliggende jord og dermed, i stedet for at blive ledt direkte til vandløbet, vandmætte det ønskede areal af varierende grad.

Hævet vandløbsbund Når bunden i et vandløb hæves, lægges der større mængder af groft materiale, oftest grus, ned i vandløbet. Hermed hæves vandstanden i vandløbet, og vandet vil stuve ud til siderne og dermed vandmætte det omkringliggende areal.

FAKTA OM LAVBUND

De forskellige faser i et lavbundsprojekt:

- Husk – en udtagningskonsulent kan ganske gratis agere lodsejers sparringspartner gennem hele processen.
- Indsendelse af ansøgning til udtagningsordning – dette sørger kommune, Naturstyrelse eller udtagningskonsulent for.
- Opstartsmøder med lodsejere i potentielle områder.
- Der laves tekniske og ejendomsræssige forundersøgelser – det er stadig frivilligt for lodsejere at være med og en god mulighed for at få undersøgt potentialet af området.
- I den tekniske forundersøgelse undersøges om projektområdet kan vådlægges, hvor vådt det bliver, hvordan der sikres at omkringliggende arealer ikke også bliver våde og hvor meget CO₂, kvælstof og fosfor der reduceres.
- I den ejendomsræssige forundersøgelse undersøges lodsejernes viden om området samt holdning og ønsker til projektet.
- Relevante myndighedsbehandlinger foretages.
- Eventuel jordfordeling gennemføres.
- Etablering af lavbundsprojekt.
- Udbetaling af kompensation.
- Vådlægningen af projektområdet tinglyses.

Økonomi

- Der er flere ordninger til udtagning af kulstofrig jord. Udtagningskonsulenten har overblik over, hvilke muligheder der er for det konkrete projekt.
- Lodsejers økonomi kan ændre sig ved udtagning. Det er muligt at modtage 10 timers gratis skatte- og økonomirådgivning for at få klarlagt eventuelle ændrede økonomi- eller skatteforhold ved udtagning.
- Lodsejerkompensation udbetales, afhængig af ordning, enten under jordfordeling eller efter projektet er etableret.
- Alle udgifter dækkes – også eventuelle udgifter til forundersøgelser, hvis lodsejer takker nej til projekt.

Efter projektgennemførelse

- Alle lavbundsprojekter tinglyses som permanente græs- eller naturarealer med naturlig vandstand.
- Området må stadigvæk bruges til afgræsning og slæt, og er oftest med til at øge naturværdien og samtidig hjælpe med at overholde rydningspligten.
- Det er pligtigt at holde vådområdet lysåbent for at kunne modtage grundbetaling, men arealer der er vanskelige at rydde kan fritages.
- Lavbundsprojekter kan udvikle sig til værdifulde naturarealer.

"Fakta og gode råd om udtagning af landbrugsjorde" – læs mere om lavbundsprojekter her:

